

๑๐

สร้างบุพพาราม อัครสถานแห่งบุญ

๒

วั นหนึ่ง นางวิสาขาสวมเครื่องประดับมหาลดา-
 ปสาธน์ไปงานมหรสพ และคิดว่าจะไปฟังธรรม
 ต่อ เนื่องจากนางเป็นที่รู้จักของคนทั้งเมือง ก็จะไปงาน
 ที่เขาเชิญอยู่บ่อย ๆ เพราะถ้านางไปที่ไหนเหมือนเอาสิริ
 มงคลไปให้ที่บ้านนั้น ลีรีเป็นที่มานอนแห่งโกศทรัพย์
 เพราะฉะนั้นเขามักจะเชิญนางไปร่วมงาน

เมื่อกลับจากงานแล้ว ในใจมีอย่างเดียว คือ
 อยากฟังธรรม นางจึงถอดเครื่องประดับมหาลดาปสาธน์
 ฝากไว้กับหญิงรับใช้ เพราะคิดว่า เราจะสวมเครื่อง
 ประดับอลังการตั้งแต่ศีรษะจรดเท้าเข้าไปสู่วิหารนั้น
 ไม่สมควร ผู้มีปัญญาย่อมรู้ว่าสิ่งใดเหมาะสมใดควร และ
 ก็เปลี่ยนไปสวมเครื่องประดับขนมัญญกะ ซึ่งเป็นเครื่อง
 ประดับเรียบหรู ดูสง่าแทน แล้วส่งเครื่องประดับมหา

ลดาปสาธน์ให้หญิงรับใช้ซึ่งมีกำลัง ๕ ช้างสาร ผู้เกิดขึ้นด้วยบุญของตน หญิงรับใช้คนนั้นคนเดียว ที่สามารถรับเครื่องประดับมหาลดาปสาธน์นั้นได้

นางวิสาขาสั่งหญิงรับใช้ว่า “ฉันจะสวมเครื่องประดับนี้ในเวลากลับจากสำนักพระศาสดา เธอจงเก็บไว้ให้ดี” นางวิสาขาทรงธรรมเสร็จแล้วก็ออกจากวิหารทางประตูอีกด้านหนึ่ง จะกลับสู่เรือนของตน ส่วนหญิงคน

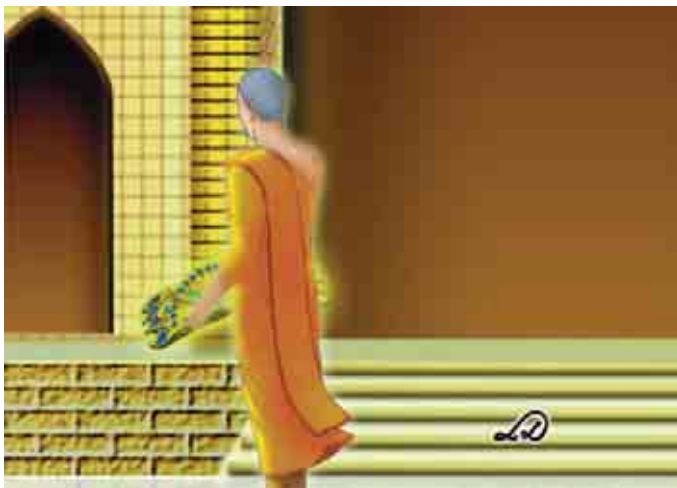

รับใช้ก็รีบกลับเช่นเดียวกัน จึงลืมเครื่องประดับมหา
ลดาปสาธน์ไว้ในวิหาร ซึ่งเป็นเรื่องของบุญบันดาลจะ
ได้มีโอกาสร่างบุญต่อบุญ

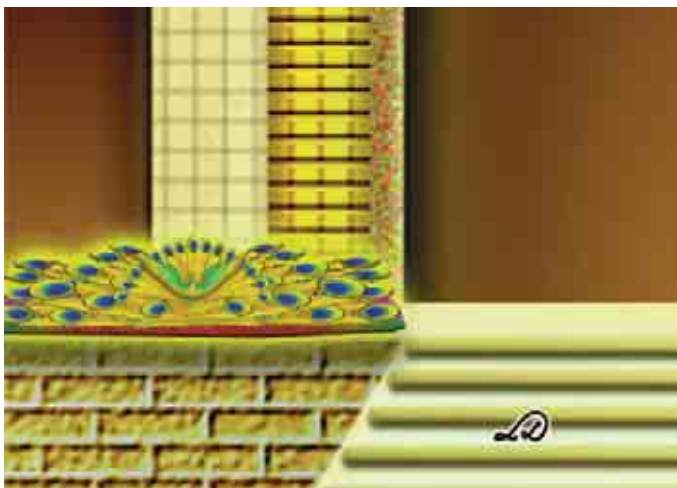
หลังจากฟังธรรมเสร็จแล้ว พระอานนท์ก็ได้
เดินตรวจตราความเรียบร้อย จึงไปพบเครื่องประดับที่
หญิงรับใช้นั้นลืมทิ้งไว้ พระอานนท์จึงกราบทูลพระ
ศาสดา ว่า “นางวิสาขาลืมเครื่องประดับไว้ ควรจะทำ
อย่างไรดี” พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า “เธอเก็บ

เครื่องประดับนั้นไว้ที่ข้างหนึ่งเกิดอานนท์” พระเถระ
จึงนำเครื่องประดับไปไว้ที่ข้างบันได เพื่อรอผู้เป็น
เจ้าของมารับกลับไป

เมื่อนางวิสาขาส่งเครื่องประดับมหา
ลดาปสาธน์ ก็เรียกหญิงคนรับใช้คนนั้นให้ไปเอาเครื่อง
ประดับมา เธอจะผูกพันกับเครื่องประดับนี้ เพราะพ่อให้
มา หญิงรับใช้ก็ตกใจ บอกนางวิสาข่าว่า “ลืมนอยู่ในวิหาร”
นางวิสาขากล่าวว่า “เธอจงไปนำเครื่องประดับมา แต่ถ้า

พระอานนท์จับเครื่องประดับนั้นแล้ว จงอย่าเอามา ให้อวายเป็นไปเลย”

หญิงรับใช้นั้นรีบมาที่วิหาร ได้พบพระอานนท์ ท่านจึงถามว่า “มาทำไม น้องหญิง” หญิงรับใช้ตอบว่า “ดิฉันลืมเครื่องประดับมหาดปาสาณของแม่เจ้าวิสาขาไว้ที่วิหารค่ะ” “อาตมาเก็บไว้ให้แล้ว วางอยู่ข้างบันไดหน้าวิหาร” “พระคุณเจ้าจับต้องเครื่องประดับแล้ว แม่เจ้า

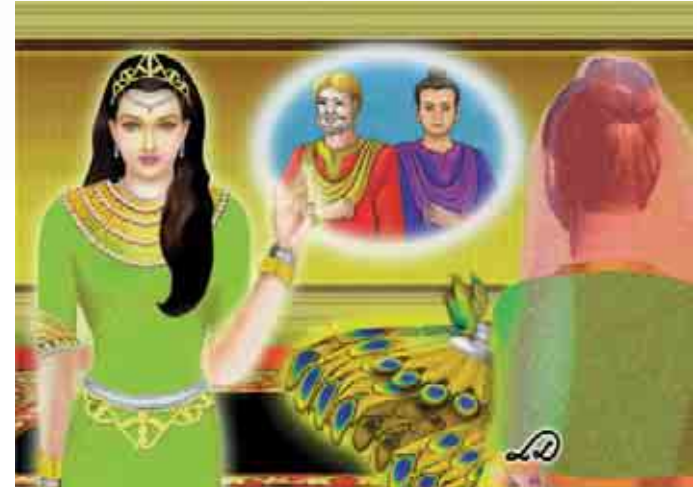
วิสาขบอกว่า “ให้ถวายเครื่องประดับนั้นแต่พระคุณเจ้า
 เลยค่ะ” “ไม่ได้หรือน้องหญิงอาตมาเป็นพระภิกษุ จะ
 รับเครื่องประดับไว้ได้อย่างไร เธอจงนำไปคืนนางวิสาข
 เจ้านายของเธอเถิด” “โอ ! ไม่ได้ค่ะ แม่เจ้าวิสาขากำชับ
 อย่างเด็ดขาดว่า หากพระคุณเจ้าจับแล้วจะไม่นำมา
 สวมใส่อีก” เมื่อหญิงรับใช้กราบเรียนให้พระอานนท์ทราบ
 แล้ว ก็รีบวิ่งกลับมารายงานเรื่องราวทั้งหมดให้นาง
 วิสาขาทราบว่า “เครื่องประดับนั้นพระอานนท์ได้จับแล้ว

แล้วเอาไปวางไว้ข้างบันได” เราก็ไม่ควรจะใช้เครื่องประดับที่พระคุณเจ้าเอามือไปแตะต้องแล้ว แล้วเธอก็คิดต่อว่า ก็จริงอย่างที่พระอานนท์กล่าว เครื่องประดับนี้ก็ไม่เหมาะกับพระภิกษุเหมือนกัน ในใจของนางวิสาขานั้น แห่ล้อมอยู่ในบุญตลอด เรื่องที่จะคิด จะพูด หรือทำ ล้วนเกี่ยวเนื่องกับเรื่องของบุญทั้งสิ้น เหมือนเป็นวงจรมุขมูญ ถ้าอย่างนั้น เราควรจะนำเครื่องประดับมหายาตราไปขาย เพื่อจะได้นำเงินนั้นมาทำบุญต่อ

เธอจึงสั่งหญิงรับใช้คนนั้นให้กลับไปนำเครื่องประดับมหาลดาปสาธน์กลับมา แล้วก็ให้ไปตามช่างทองมาประเมินราคาเครื่องประดับชิ้นนี้ เพราะเธอก็สวมใส่มาเป็นเวลานานแล้ว ช่างทองเมื่อมาดูเครื่องประดับมหาลดาปสาธน์ แล้วก็ตีราคาเป็นมูลค่า ๙ โกฏิ และค่ากำเหน็จอีก ๑ แสน ซึ่งช่างทองเมืองนี้ ตีราคาเท่ากับที่ธัญชัยเศรษฐี จ้างช่างทองในเมืองสาเกตทำขึ้นมา

หลังจากนั้นจึงได้นำข่าวการบอกขายเครื่อง
ประดับมหาลดาปสาธน์ไปป่าวประกาศให้มหาชนได้รับ
ทราบ แต่คนทั้งหลายเมื่อทราบว่า เป็นของนางวิสาขา
ก็ไม่มีใครรับซื้อเอาไว้ เพราะคิดว่า ของเหล่านี้ไม่คู่ควร
กับตน เพราะกำลังกายที่จะสวมใส่ก็ไม่ถึง กำลังทรัพย์ก็
ไม่ค่อยมี กำลังบุญก็ไม่พอ บางคนมีกำลังทรัพย์แต่ว่า
กำลังบุญไม่ถึง เพราะเครื่องประดับนี้ เป็นของคู่บุญของ
นางวิสาขา ผู้เป็นที่เคารพรักของคนทั้งเมือง ด้วยเหตุผล

หลากหลายประการดังกล่าว เธอจึงต้องรับซื้อเครื่อง
ประดับนั้นไว้เองด้วยทรัพย์ ๙ โกฏิ กับอีก ๑ แสน
กหาปณะ

ในสมัยพุทธกาลสตรีที่สามารถสวมเครื่อง
ประดับมหาลดาปสาธน์ ที่กล่าวไว้ในพระไตรปิฎกมีเพียง
๓ คน คือ นางวิสาขา นางมัลลิกา ภรรยาของพันธุล
เสนาบดี และธิดาของเศรษฐีในกรุงพาราณสี

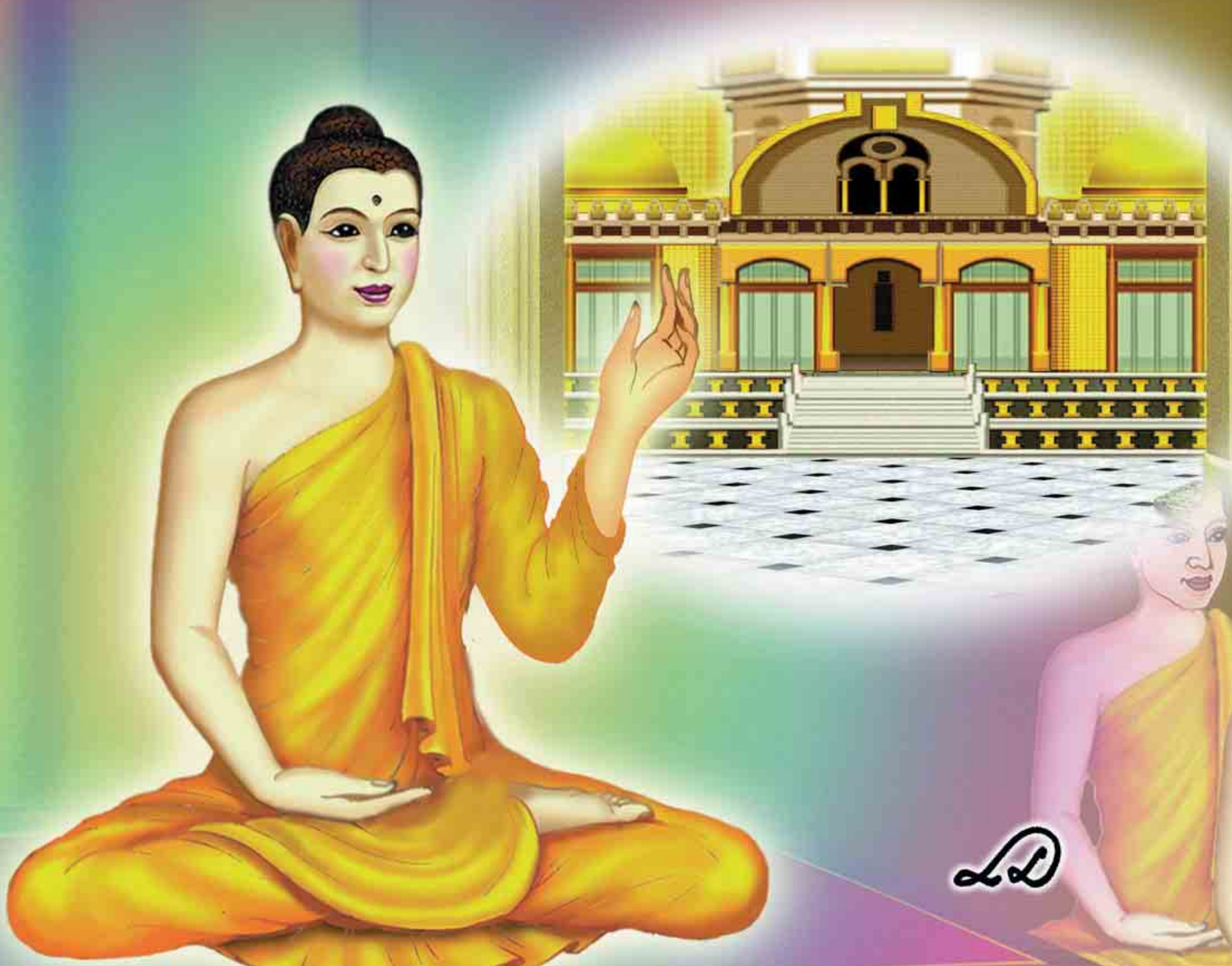

LD

หลังจากที่นางวิสาขาซื้อเครื่องประดับมหา
ลดาปสาธน์ด้วยตนเองแล้ว จึงเข้าไปกราบถวายบังคม
พระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด
ให้พระพุทธรองค์ทรงทราบ พระองค์ทรงแนะนำว่า เธอจง
นำทรัพย์นี้ไปสร้างที่พักพิงสงฆ์ทางด้านทิศตะวันออก
นางวิสาขาจึงรับสารการด้วยใจที่เบิกบาน แล้วนำทรัพย์

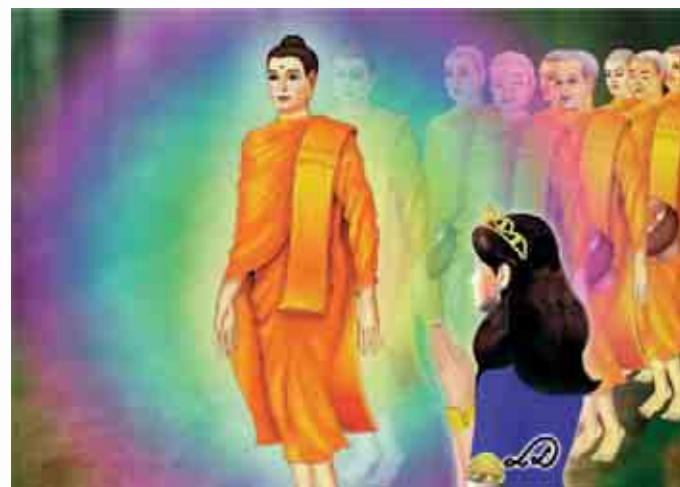
ไปซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างเป็นอาราม ๙ โกฏิ และบริจาค
ทรัพย์เพื่อใช้เป็นค่าก่อสร้างอีก ๙ โกฏิ

วันหนึ่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอดส่องชาย
พระญาณตรวดูสัตว์โลก ทรงเห็นอุปนิสัยแห่งการ
บรณกรรมของมาณพหนุ่มท่านหนึ่งในตระกูลเศรษฐี ณ
ภัททิยนคร จึงได้เสด็จจาริกพร้อมคณะสงฆ์หมู่ใหญ่ไป
ภัททิยนคร ข้าราชการเสด็จของพระพุทธองค์ ได้กระจาย

ไปทั่วเมืองสาวัตถี บริวารของนางวิสาขาจึงได้นำข่านี่
มาแจ้งให้นางวิสาขาทราบ นางวิสาขาจึงรีบติดตามเพื่อ
เข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าในระหว่างทาง แล้วก็กราบทูล
อ้อนวอนพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า “ขอทรงประทับอยู่ก่อน
อย่าเพิ่งเสด็จไปเมืองอื่นเลยเพคะ หม่อมฉันกำลัง
ก่อสร้างวิหารถวายแด่พระพุทธองค์” “วิสาขา นี่เป็น
พุทธกิจของตถาคตที่จะต้องไปโปรดสัตว์โลก เธออย่า
ได้ห้ามเราเลย”

“ถ้าอย่างนั้น ขอพระองค์ได้ตรัสสั่งให้ภิกษุรูปใดรูปหนึ่ง ที่มีความเข้าใจเรื่องงานก่อสร้าง อยู่ที่นี่ก่อนเถิดเพคะ” เธอพอใจภิกษุรูปใดก็จงรับบาตรของภิกษุรูปนั้นเถิด วิสาขา” ปกติแล้วนางวิสาขาจะคุ้นเคยกับพระอานนท์ แต่ในกรณีนี้เธอคิดว่า พระอานนท์ จะต้องเป็นพุทธอุปัฏฐาก เธอจึงไปนิมนต์พระมหาโมคคัลลานะ ผู้มีฤทธิ์มาก เพื่อให้งานก่อสร้างนี้สำเร็จอย่างรวดเร็ว เพราะท่านมีฤทธิ์ เหาะเหินเดินอากาศได้ จึงทูลขอพระพุทธรองค์

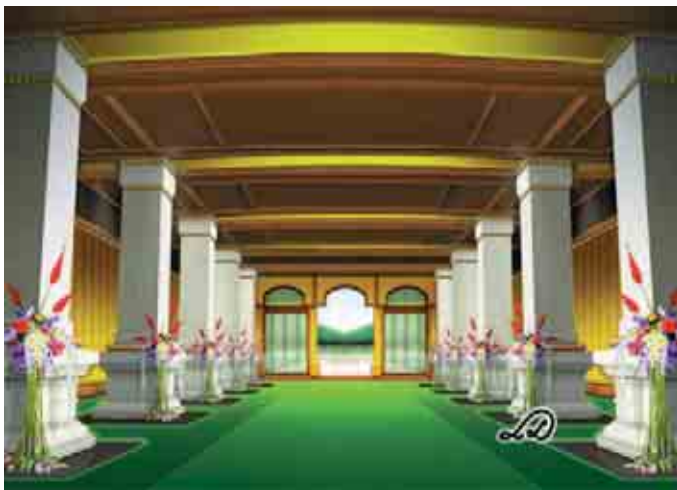
พระพุทธองค์จึงตรัสกับพระมหาโมคคัลลานะว่า “โมคคัลลานะ เธอจงพาภิกษุบริวารของเธอ ๕๐๐ รูป อยู่ที่นี่ก่อนเถิด” เมื่อพระมหาโมคคัลลานะและคณะสงฆ์ มาช่วยงานก่อสร้าง ก็ทำให้งานก่อสร้างดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ด้วยอานุภาพของท่าน แม้การขนส่งวัสดุก่อสร้าง เช่น ไม้ หิน จากที่ไกล ๆ ก็เหมือนใกล้ การย้ายของหนัก ก็ทำให้เบา

ในที่สุดเวลาผ่านไปเพียง ๔ เดือน อารามนั้นก็สร้างเสร็จทั้งหมด วิหารนี้มีชื่อว่า บุปผาราม แปลว่า

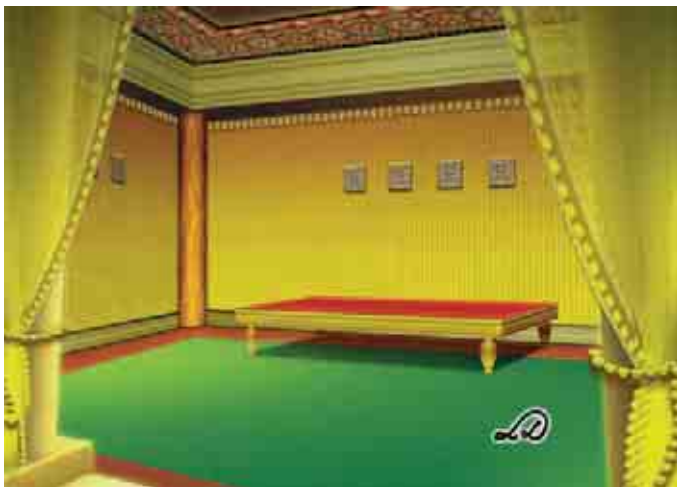

22

อารามที่อยู่ทิศตะวันออก มีห้องทั้งหมด ๑,๐๐๐ ห้อง มี ๒ ชั้น ชั้นล่าง ๕๐๐ ห้อง ชั้นบน ๕๐๐ ห้อง นางได้ประทับ ประดาตกแต่งวิหารบุพพารามจนวิจิตรงดงาม โดยได้ปู ลาดผ้าเนื้อดีในทุกแห่งอย่างเรียบร้อย แล้วบนยอดของ วิหาร คือ ชั้นบนคาดฟ้ามีหม้อน้ำที่บูด้วยทองคำจำนวน ๖๐ หม้อ เพื่อใส่น้ำฉัน

เมื่อพระพุทธองค์เสด็จจากเมืองสาวัตถีไปเป็นเวลา ๙ เดือน ก็ทรงเสด็จกลับมาเมืองสาวัตถีอีก นางวิสาขาทราบแล้วก็ดีใจ รีบชวนบริวารเข้าเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้กราบทูลว่า บัดนี้หม่อมฉันได้สร้างบุพพารามสำเร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขอกราบอาราธนาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพร้อมเหล่าภิกษุสงฆ์สาวกไปพำนัก ณ ที่นั่นเถิด หม่อมฉันจะทำบุญฉลองวิหารตลอด ๔ เดือน พระศาสดาทรงรับแล้ว

วันรุ่งขึ้นพระพุทธรองค์จึงเสด็จไปยังบุพพาราม
ท่ามกลางการต้อนรับของนางวิสาขาและเหล่าบริวาร
นางวิสาขาได้ถวายทานแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและ
หมู่ภิกษุสงฆ์ในบุพพารามนั่นเอง

